

ภาวะ ซึมเศร้า ในวัยรุ่น

แนวคิดพื้นฐานและการพยาบาล

ADOLESCENT DEPRESSION: BASIC CONCEPTS AND NURSING CARE

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ วัฒนสินธุ์

๗๖๕

๖16540013

๐125184๘

๑2465054

ภาวะ ซึมเศร้า ในวัยรุ่น

แนวคิดพื้นฐานและการพยาบาล

ADOLESCENT DEPRESSION: BASIC CONCEPTS AND NURSING CARE

สารบัญ

คำนิยาม	ก
คำนำ	ว
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ช
ตอนที่ 1 ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	1
บทที่ 1 วัยรุ่นกับภาวะซึมเศร้า	3
สถานการณ์ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	4
แนวคิดพื้นฐานของวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้า	8
ความหมายของวัยรุ่น	8
ระยะพัฒนาการของวัยรุ่น	10
พัฒนาการของวัยรุ่น	11
บริบทของสภาพสังคมในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	19
บริบทของสภาพสังคมในยุคดิจิทัล	20
บริบทภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	22
สรุป	26
เอกสารอ้างอิง	27
บทที่ 2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	31
ความหมายของภาวะซึมเศร้า	32
ประเภทของภาวะซึมเศร้า	34
อาการและอาการแสดงของภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	36
ระดับของภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	43
การฆ่าตัวตายในวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	49
สรุป	53
เอกสารอ้างอิง	54

บทที่ 3 การวินิจฉัยโรคซึมเศร้าที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	57
การวินิจฉัยโรคซึมเศร้าตามระบบ ICD-11	58
การวินิจฉัยโรคซึมเศร้าตามระบบ DSM 5	60
ความชุกของกลุ่มโรคซึมเศร้าในวัยรุ่น	68
การวินิจฉัยแยกโรคซึมเศร้าในวัยรุ่น	69
การดำเนินโรคและการพยากรณ์โรคซึมเศร้าในวัยรุ่น	71
ระยะการดำเนินโรคซึมเศร้า	72
สรุป	75
เอกสารอ้างอิง	76

บทที่ 4 แนวคิดทฤษฎีและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	79
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	80
แนวคิดทฤษฎีด้านชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้า	80
พันธุกรรม	81
ความผิดปกติด้านโครงสร้างและการทำงานของสมอง	82
สารสื่อประสาทในสมอง	84
ระบบฮอร์โมนและต่อมไร้ท่อ	86
แนวคิดทฤษฎีด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	87
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์	87
ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสิ้นหวัง	88
ทฤษฎีด้านความคิด	88
ทฤษฎีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	91
รูปแบบเชิงทฤษฎีตามบริบทสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	92
ทฤษฎีความเสี่ยงและความเครียดที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้า	93
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	97
ปัจจัยด้านชีวภาพ	97
ปัจจัยทางด้านจิตสังคม	98
สรุป	103
เอกสารอ้างอิง	104

บทที่ 5 การบำบัดรักษาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	109
เป้าหมายของการบำบัดรักษาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	110
หลักการของการบำบัดรักษาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	110
ระยะการบำบัดรักษาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	111
วิธีการบำบัดรักษาวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	113
การบำบัดรักษาด้านชีวภาพ	113
การรักษาด้วยยาต้านอารมณ์เศร้า	113
การรักษาด้วยไฟฟ้า	118
การกระตุ้นสมองด้วยคลื่นแม่เหล็ก	118
การบำบัดด้วยแสง	119
การบำบัดด้วยการออกกำลังกาย	120
การบำบัดรักษาด้านจิตสังคม	122
การให้คำปรึกษา	122
การให้สุขภาพจิตศึกษา	123
จิตบำบัด	124
การบำบัดด้วยการปรับความคิดและพฤติกรรม	125
การบำบัดด้วยการแก้ปัญหา	127
จิตบำบัดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	129
ครอบครัวบำบัด	130
สรุป	132
เอกสารอ้างอิง	133

บทที่ 6 บทบาทและกระบวนการพยาบาลสำหรับวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	141
บทบาทของพยาบาลวิชาชีพในการดูแลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	142
บทบาทในการส่งเสริมและป้องกันภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	142
บทบาทในการบำบัดรักษาพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	145
บทบาทในการฟื้นฟูสุขภาพจิตของวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	148
กระบวนการพยาบาลสำหรับการดูแลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	157
การประเมินและเก็บรวบรวมข้อมูล	157
การกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	157
การระบุผลลัพธ์ทางการพยาบาล	158
การวางแผนการพยาบาล	158
การปฏิบัติกิจกรรมทางการพยาบาล	158
การประเมินผลทางการพยาบาล	159
สรุป	161
เอกสารอ้างอิง	162

บทที่ 7 การประเมินภาวะสุขภาพวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	163
วัตถุประสงค์ของการประเมินภาวะสุขภาพวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	164
แนวทางการประเมินภาวะสุขภาพวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	164
เทคนิคการสัมภาษณ์เพื่อประเมินภาวะสุขภาพวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	165
การประเมินภาวะสุขภาพวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	169
การประเมินสภาพจิตวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	175
การตรวจร่างกายและการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	179
การใช้แบบประเมินหรือแบบคัดกรองภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น	180
สรุป	188
เอกสารอ้างอิง	189

บทที่ 8 การพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	191
การพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	192
การประเมินและเก็บรวบรวมข้อมูล	192
การกำหนดและระบุข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	192
การระบุผลลัพธ์ทางการพยาบาลที่คาดหวัง	194
การวางแผนการพยาบาล	195
การปฏิบัติการพยาบาล	195
การประเมินผล	197
การพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้าในระยะวิกฤตและเฉียบพลัน	198
การพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้าในระยะต่อเนื่อง	212
การพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้าในระยะบำรุงรักษา	226
ตัวอย่างการพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	234
สรุป	247
เอกสารอ้างอิง	249

ดัชนี	250
-------	-----

ประวัติผู้เขียน	256
-----------------	-----

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2-1	สรุปอาการและอาการแสดงของภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น จำแนกตามระดับความรุนแรง	48
ตารางที่ 7-1	แนวทางการประเมินอาการซึมเศร้าแบบ “A SADS AGE”	170
ตารางที่ 7-2	แนวทางการประเมินอาการซึมเศร้าแบบ “SIG: E-CAPS”	171
ตารางที่ 7-3	การประเมินด้านจิตสังคมตามแนวทางของ “HEEADSSSS”	173

สารบัญภาพ

ภาพที่ 3-1	การดำเนินโรคของโรคซึมเศร้า	73
ภาพที่ 6-1	กระบวนการพยาบาลสำหรับวัยรุ่นที่มีภาวะซึมเศร้า	160

